

Bilaga, skrivelse, Vänsterpartiet
Skärholmen Stadsdelsnämnd

Skrivelse
Rudy Espinoza (V) m.fl.

Underskottet inom äldreomsorgen i Skärholmens stadsdelsnämnd

Äldreomsorgen fick en kraftigt minskat budget 2019 och den blågröna majoriteten lade höga generella effektiviseringskrav inom ett verksamhetsområde som inte hade särskilt stora möjligheter att effektivisera. Tertialrapport 2 visade att alla stadsdelars äldreomsorgsenheter i Stockholm går med stora, växande underskott, förutom de som ligger i innerstan. Att det finns socioekonomiska skillnader inom våra stadsdelar och mellan stadsdelar som bland annat påverkar hur pass friska våra äldre är, Det bör analyseras noga inom ramen för de lokala utvecklingsprogrammen (LUP) och andra styrande dokument. Den här frågan ett viktig inte bara för de äldre medborgare också för dem hundra tal kvinnliga medarbetare som är anställda inom äldreomsorgen. Det berör deras arbetsvillkor och förutsättning av ha en bättre arbetsmiljö med mindre sjukfrånvaro.

I Skärholmen stadsdelsnämnd prognostiserar beställarenheten ett underskott om 1,0 mnkr vilket innebär svårigheter att bekosta antalet beställda och utförda hemtjänststimmar. Den kommunala hemtjänsten dras med ett underskott om 2.9 mnkr.

Vi får ibland höra att det är den växande administrationen som följt på implementeringen av det nya ersättningssystemet som ökat kostnaderna. Samtidigt sägs det ofta att underskottet ska avhjälpas genom att omsorgspersonalen ska jobba effektivare genom att öka andelen utförd tid. Att uppnå 100% utförd tid på den kommunala hemtjänstens totala brukarunderlag är omöjligt eftersom det händer att brukare avböjer hjälp av olika skäl såsom att de har besök av anhöriga, ska iväg, inte behöver lika mycket hjälp idag osv. I detta avseende rimmar det nuvarande ersättningssystemet dåligt med verkligheten eftersom äldre, liksom människor i stort, har varierande behov som personalen respekterar.

Den stora merparten av hemtjänstpersonalens arbetsdag tillbringas hemma hos vård- och omsorgstagarna, utöver detta utgörs personalens arbetsdag också av nödvändig kringtid för att hinna förflytta sig mellan brukarna och ha tid för rapportering, administration och dokumentation i början och slutet av varje arbetspass. För lite kringtid för till exempel förflyttningar mellan brukarna innebär att dessa inte kommer få all beställd tid och att

personalen tvingas stressa sig igenom arbetsdagen. I det nuvarande ersättningssystemet får den kommunala hemtjänsten endast betalt för den utförda tiden vilket skapar ekonomiska incitament för att den nödvändiga kringtiden bör hållas till ett minimum. Vi menar att det går ut över personalens arbetsmiljö och motsägelsefullt nog gör att pensionärerna inte alltid får all sin beviljade tid. Få yrkesgruppers effektivitet är lika övervakad och kontinuerligt uppföljd som hemtjänstens undersköterskor. De bär med sig telefoner med GPS under arbetspassen och loggar in och ut hos varje brukare för att utförartiden exakt ska kunna mätas.

Den kommunala hemtjänsten utgör en del av välfärdens kärnverksamheter som möjliggör för de äldre att kunna bo kvar hemma. Effektiviseringar på både beställarsidan i form av mindre insatstid och på utförarsidan i form av pressade scheman går ut över de äldres rätt till en skälig levnadsnivå och personalens arbetsmiljö. Vi vet också att hemtjänsten i dagsläget har svårt att rekrytera personal med rätt kompetens. Vänsterpartiet anser att ständiga effektiviseringskrav på en verksamhet som framgångsrikt bedriver god omsorg kommer inverka negativt på omsorgskvaliteten, arbetsmiljön och arbetsplatsen attraktivitet.

Vi undrar därför följande:

- Hur stor andel av personalens totala arbetstid tillbringas i snitt hemma hos brukarna?
- Hur hög procentandel av beställd tid har hemtjänsten som mål ska utföras och hur påverkar det verksamheten?
- I vilken enhet, respektive under vilken tid på arbetsdagen (dag-respektive kvällspass) anser ni att effektiviteten är låg? Och varför?
- Har den budgeterade schemalagda reflektionstiden börjat läggas ut på personalens scheman och i vilken omfattning?
- Hur väl lever den kommunala hemtjänsten i Skärholmen stadsdelsnämnd upp till uppdragsbeskrivningen för verksamhet i egen regi?